

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Foreningen for eloverfølsomme (FELO)
Fagerliveien 13

0578 OSLO

Vår dato: 14. 03. 2012
Vår ref.: NVE 200701944-252 ek/ave
Arkiv: 634
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Arne Venjum

AMS - Om dispensasjon for eloverfølsomme

Vi viser til ditt brev av 6. mai 2011 om dispensasjon fra installering av AMS.

Som opplyst per telefon ble brevet fra Foreningen for eloverfølsomme (FELO) vurdert som en uttalelse i forbindelse med AMS-høringen våren 2011. Brevet ble derfor ikke besvart.

FELO ber i brevet om "en bekreftelse fra NVE om at eloverfølsomme vil kunne få dispensasjon fra installering av AMS".

FELO anfører videre at det i blokkleiligheter kan bli et problem når naboeligheter har AMS, og spør "Hva kan gjøres om man blir syk av naboens AMS?".

I NVEs forskriftsvedtak av 24. juni 2011 heter det i forskriften § 4-1 bokstav b) at plikten til å installere AMS i alle målepunkt kan avvikes når "installasjon er til vesentlig og dokumenterbar ulempe for sluttbruker", jf. NVE Dokument 7/2011. NVE har i kommentarene til denne bestemmelsen konkretisert at uttrykket "ulempe for sluttbruker" først og fremst er å forstå i helsemessig forstand. I praksis innebærer dette at en sluttbruker som av helsemessige årsaker, for eksempel eloverfølsomme, ikke ønsker AMS i sin bolig, må legge frem en legeerklæring for nettselskapet og be om å bli unntatt fra kravet om installasjon av AMS. Hvis det aktuelle nettselskapet ikke er villig å etterkomme kundens ønske kan saken klages inn til NVE for avgjørelse.

Det understrekes her at legeerklæringen må være relatert til strålingen fra den aktuelle måleren.

Det understrekes også at de kunder som innvilges fritak for installering av AMS-måler må akseptere begrensninger i de rettigheter og plikter som er nedfelt i regelverket og ordninger som baseres på AMS.

Vi vil også vise til høringsdokument om AMS av februar 2011, jf. NVE Dokument 1/2011, der det heter at:

"NVE har ved tidligere høringer mottatt innspill fra "Foreningen for eloverfølsomme" om negative virkninger for enkelte mennesker av elektromagnetisk stråling fra trådløse nettverk. Det er blitt hevdet at innføring av AMS kan gi opphav til slik stråling. Om installasjon av AMS er til stor helsemessig

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middeithungsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

ulempe for enkeltkunder må nettselskapene så langt mulig tilpasse seg dette. Unntak av medisinske årsaker vil normalt måtte dokumenteres."

Dokumentene det er vist til i det ovenstående er å finne her: www.nve.no/ams.

Avslutningsvis vil vi peke på at AMS-måleren gir kundene en rekke muligheter. Dette er muligheter som ikke vil foreligge om kunden ikke har AMS-utstyr. Dette vil bli tillagt svært stor vekt ved vurderinger av de eventuelle effekter som skyldes målere i nabolaget.

Med hilsen

Thor Erik Grammeltvedt
seksjonssjef

Arne Venjum
Rådgiver

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår dato: 07.12.2016

Vår ref.: 201605986-1

Arkiv: 642

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Arne Venjum

Om dispensasjon fra kravet om installasjon av AMS-måler

Det fremgår av endringer om AMS i forskrift om måling, avregning, fakturering av nettjenester og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv. som trer i kraft 1.1.2019 (<http://bit.ly/1NcSqID>) at nettselskapene har ikke plikt til å installere AMS-måler bl.a. dersom «*installasjonen er til vesentlig og dokumenterbar ulempe for sluttbruker*», jf. § 4-1 bokstav b).

Tilbakemeldinger fra nettselskap og kunder tyder på at nettselskapene har noe ulik praksis mht. håndhevelsen av denne bestemmelsen.

Denne bestemmelsen aktualiseres særlig når kunder nekter eller ber om fritak for installasjon av AMS. Kundens begrunnelse er typisk påstander om ubehag eller helseplager forårsaket av AMS, samt frykt for overvåking og at personopplysninger skal bli misbrukt.

NVE vil holde fast ved at nettselskapene som utgangspunkt skal kreve at kunder som krever fritak for installasjon av AMS-måler så langt mulig dokumenterer grunnlaget for dette. Det er tilstrekkelig at f.eks. en lege eller psykolog stadfester at kunden har gitt uttrykk for frykt eller ubehag som påstås kan knyttes til AMS.

NVE vil samtidig anbefale nettselskapene inntil videre å ikke være restriktive i praktiseringen av forskriften § 4-1 bokstav a) og b). Dette innebærer at nettselskapene bør kunne gi et midlertidig fritak for de kunder som av ulike årsaker måtte motsette seg eller ikke ønsker å bytte til en AMS-måler. Dette kan også gjelde kunder som nekter nettselskapet tilgang til eksisterende måler.

NVE er kjent med noen tilfeller der kunder grunnet påstått eloverfølsomhet har bedt om at den installerte AMS-måleren fjernes og erstattes med en konvensjonell måler. Dette kan typisk skje ved flytting og skifte av bolig. I tillegg til unntaksbestemmelsene i avregningsforskriften § 4-1, vil disse tilfellene falle inn under kontrollforskriften § 17-4a., dvs. at kundene må selv dekke kostnadene ved å bytte av måler.

Forsvaret har vært i kontakt med NVE om å kunne bli gitt dispensasjon fra kravet om installasjon av AMS-måler til enkelte av sine anlegg. Dette er typisk spredte, militære installasjoner med lave laster.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Også for slike anlegg bør nettselskapene, i alle fall inntil videre, bestrebe seg på å etterkomme Forsvaret sine ønsker.

Når bl.a. omfanget og grunnlaget for fritak er kjent etter 2018, vil NVE i samråd med bransjen kunne ta stilling til og eventuelt fastsette mer permanente kriterier for fortsatt fritak. Det er derfor viktig at nettselskapene registrerer de fritakene som gjøres og ikke minst på hvilket grunnlag fritaket er gjort.

NVE har så langt ikke vurdert og tatt stilling til om eventuelle merkostnader for nettselskapet som skyldes fritak for AMS gir grunnlag for å differensiere nettleien.

Med hilsen

Guro Grøtterud
seksjonssjef

Arne Venjum
seniorrådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

Flere mottakere. Se mottakerliste

Vår dato: 06.10.2017

Vår ref.: 201707277-1

Arkiv:

Saksbehandler:

Deres dato:

Arne Venjum

Deres ref.:

Om installasjon av AMS-måler og antenne

Vi viser til NVEs rundskriv av 11. desember 2016 om dispensasjon fra kravet om AMS-måler. Tilbakemeldinger til NVE tyder på at både enkelte nettselskaper og enkelte kunder har en annen forståelse av innholdet i dette rundskrivet enn tilsiktet av NVE.

NVE har erfart at noen nettselskaper ikke får tilgang til enkelte målepunkt. Dette er målepunkt der kunder som ikke kan dokumentere helseplager motsetter seg installasjon av ny måler. Intensjonen med vårt rundskriv av 11. desember 2016 var å åpne for at de nettselskaper som ønsket det kunne forskyve installasjonen av nye målere i disse punktene til etter 2018. Vi vil understreke at nettselskapene selv avgjør om de ønsker å benytte seg av denne muligheten. En kunde kan ikke kreve at installasjonen utsettes. I de tilfeller at installasjonen utsettes, forventer NVE at installasjonen gjennomføres snarest mulig etter 2018.

Vi vil presisere at forskriftsvedtaket om AMS av juni 2011, med endringsvedtak av juni 2013, står fast. Dette innebærer at det kun er kunder som påberoper seg at «installasjonen er til vesentlig og dokumenterbar ulempe for sluttbruker» kan kreve å få fritak fra kravet om AMS, jf. § 4-1 bokstav b) i AMS-forskriften (<http://bit.ly/1NcSqID>). Dokumentasjon er forstå som at lege eller psykolog skal attestere kundens helseplager og kundens frykt for at plagene kan skyldes kommunikasjonsløsningen i den nye måleren.

De kunder som innvilges fritak etter § 4-1 bokstav b) kan ikke kreve å få beholde eksisterende måler. Disse kundene må akseptere at fritaket om installasjon av AMS-måler er oppfylt når kommunikasjonsmodulen i måleren er fjernet eller deaktivert.

NVE har mottatt noen klager fra kunder som av ulike årsaker ikke har fått innvilget fritak, og som ikke har kunnet dokumentere sine helseplager slik 4-1 bokstav b) krever. Vi kan opplyse at så langt har NVE ikke gitt noen kunder medhold i sin klage. Ett av NVE sine vedtak er påklaget til Olje- og energidepartementet. Departementet har stadfestet NVE sitt vedtak.

En kunde kan ikke kreve fritak etter forskriftens § 4-1 bokstav a) om fritak som skyldes «lavt og forutsigbart» forbruk.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst

Vangsvieien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Vi vil avslutningsvis opplyse at NVE har fått flere henvendelser om oppsetting av antenne. Mange reagerer på at de ikke har blitt orientert på forhånd om at antenne må installeres og at de heller ikke har fått mulighet til å påvirke lokalisering. Nettselskapene bør på forhånd informere kundene om oppsetting av antenne. Nettselskapene bestemmer plassering av antenne, men bør så som langt mulig tilstrebe å etterkomme kunden sine ønsker om lokalisering.

Med hilsen

Guro Grøtterud
seksjonssjef

Arne Venjum
seniorrådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

Mottakerliste: